

I N H O U D

- Dubbele achterstand is onmiskenbaar
Allochtone vrouwen op de arbeidsmarkt 3
- “Solliciteren is een vorm van flirten met werkgevers”
Nijmeegse jobcoaches bemiddelen voor allochtone vrouwen 6
- Diversiteit en arbeidsmarktpolitiek 9
- Divers personeelsbeleid vraagt lange adem 12
- Een eigen bedrijf, een hele onderneming
Kansen en knelpunten bij het starten 16
- Een vergeten groep arbeidsmigranten
Domestic workers in Nederland 21
- Stereotypen belemmeren reïntegratie
WAO-reïntegratie van hoogopgeleide zmv-vrouwen 23
- Anoniem solliciteren 24
- Korte berichten 26
- Doe mee in Nijmegen 27
- Literatuurlijst 30

COLOFON **Enzovoort Visies** is een uitgave van Enzovoort-innovatie in emancipatie; het emancipatiebureau voor de provincie Gelderland. **Visies** is een thematische uitgave, die circa twee keer per jaar uitkomt. Nummer 7 verschijnt winter 2006 en heeft als onderwerp: lichamelijke integriteit.

Redactie

Hoofdredactie: Henriëtte Neuijen (Enzovoort)
(Eind)redactie: Hatice Bölek (Enzovoort), Jannie Groenewold (Vrouwendocumentatiecentrum De Feeks).

Aan dit nummer werkten mee: Anne Blijd (Built-Up), Hanneke Geerdink (CWI Nijmegen), Rafza Hussainali (Osmose) en Fatoş Ipek-Demir (E-Quality).

Redactieadres

Enzovoort-innovatie in emancipatie
Postbus 606 6800 AP Arnhem
T (026) 351 70 17
F (026) 445 41 67
E info@enzovoort.org

Enzovoort ontvangt voor haar werk subsidie van de provincie Gelderland.
ISSN: 1572-7696
© Enzovoort, juni 2006

Foto's

Foto omslag: Raffaa Ibrahim heeft haar eigen werk gecreeërd, p.18.

Vormgeving & Druk

Vormgevers Arnhem bNO
Drukkerij Stunnenberg

Illustraties: Dorine Moret

Redactioneel

“Je vraagt of er in mijn organisatie een multicultureel personeelsbeleid gevoerd wordt? Nou, na vijf uur wordt het hier al een stuk minder wit!” Aldus de cynische grap van iemand die bij een overheidsinstelling werkt. Allochtone werknemers zijn procentueel oververtegenwoordigd in banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Allochtonen zijn tevens oververtegenwoordigd in de groep werkzoekenden. Dit geldt voor mannen en, voor een aantal bevolkingsgroepen, des te meer voor vrouwen. Allochtone vrouwen zijn ook vaker werkloos dan autochtone vrouwen. De cijfers zijn wat dit betreft glashelder. De arbeidsdeelname is de afgelopen tien jaar wel toegenomen: voor mannen een beetje, voor vrouwen aanzienlijk. Er is zeker verbetering te constateren, maar dat neemt niet weg dat de verschillen nog steeds onacceptabel groot zijn.

Aan de kant van de werknemers speelt opleidingsniveau een grote rol. Wie hoog opgeleid is vindt makkelijker werk en wordt minder snel werkloos. Allochtone jongeren zijn al enige jaren bezig met een grote sprong voorwaarts in het onderwijs. Dat is een verheugende ontwikkeling, maar rustig achterover leunen tot het goed komt is niet aan de orde, want de verschillen zijn groot zijn en vanzelf verandert er niets. Er is ook een werkgeverskant. Hoewel er tal van redenen zijn - ook puur economische - waarom organisaties en bedrijven er goed aan doen om een divers personeelsbestand na te streven, is het geen concept dat zichzelf verkoopt. En wie je er ook over spreekt, vroeg of laat valt ronduit dan wel schoorvoetend het woord discriminatie. Dat is een van de dingen die opvallen aan de artikelen in deze *Visies*. Ik heb een minister horen zeggen dat nog niemand haar een bewezen geval van discriminatie had kunnen laten zien. Misschien keek zij op het juiste moment net even de andere kant op? Ze heeft deze bewering overigens teruggenomen en de Commissie Gelijke Behandeling heeft wel degelijk klagers in het gelijk gesteld, die op grond van hun naam zijn gediscrimineerd. Volgens recent onderzoek van Motivaction geeft tien procent van de bevolking zelf aan racistisch te zijn en denkt ruim een kwart zeer negatief over allochtonen.

In een interview in *Contrast* noemt professor Halleh Ghorashi een veelzeggend voorbeeld van negatieve beeldvorming. In een quiz op TV moeten mensen aan de hand van een omschrijving het goede woord geven, waarvan ze al de beginletter krijgen, in dit geval een A.

De vraag was: ‘hoe noem je mensen die zich niet weten te gedragen, geen passend gedrag vertonen en ver van de maatschappij staan?’ De quizkanidaat kwam niet op het juiste antwoord ‘asociaal’, maar bedacht het, ooit als neutrale term bedoelde, ‘allochtoon’.

Voor de vrouwen waar deze *Visies* over gaat geldt dat ze zowel met de beeldvorming te maken hebben die er over allochtonen bestaat, als met het feit dat vrouwen een achterstandspositie hebben. Wie daar aan twijfelt mag zich laten overtuigen door het artikel op de pagina hiernaast: de dubbele achterstand van allochtone vrouwen blijkt onmiskenbaar te bestaan. Dat vraagt om beleid.

Dat allochtone vrouwen als groep op meerdere fronten tegen achterstelling aanboksen, neemt niet weg dat er genoeg voorbeelden zijn van sterke vrouwen die aan de weg timmeren en resultaat boeken. Zelfstandige ondernemers die een bloeiend bedrijf opzetten bijvoorbeeld. Maar ook de illegale arbeidsmigranten die zich, ondanks en dankzij hun marginale positie, organiseren om voor hun belangen op te komen.

Henriëtte Neuijen